

PRIO
KLIMATANPASSNING

Nationell konferens för att sprida kunskap och utbyta erfarenheter för att fortsätta bygga ett klimatresilient Sverige.

Bild: TT

Agenda

TISDAG 20 OKTOBER

10.00-12.00

Senaste nytt inom klimatförändring och klimatanpassning

12.00-13.15

Lunch

13.15-15.00

Parallella sessioner

15.00-17.00

Aktivitetstorget

ONSDAG 21 OKTOBER

8.30-9.45

Klimatanpassning – en fråga om säkerhet

9.45-10.15

Fika

10.15-12.00

Parallella sessioner

12.00-13.15

Lunch

13.15-14.30

Klimatanpassning i en ny tid – vad händer globalt?

14.30-15.00

Avslutande fika

PRIO
KLIMATANPASSNING

SMHI

10.00 –
12.00

SENASTE NYTT INOM KLIMATFÖRÄNDRING OCH KLIMATANPASSNING

DET SENASTE INOM KLIMATFORSKNINGEN

Samtal om det aktuella kunskapsläget.

EFFEKTER AV KLIMATFÖRÄNDRINGEN

Nationella expertrådet för klimatanpassning presenterar sin nationella klimat- och sårbarhetsanalys.

VAR BEFINNER VI OSS NU?

Expertrådet presenterar sin delrapport om uppföljning och utvärdering av klimatanpassningsarbetet, följt av samtal och publikfrågor.

Medverkande

Moderator
Karin Hjerpe
Verksamhetsledare kunskapscentrum för klimatanpassning

Håkan Wirtén
Generaldirektör

Gustav Strandberg
Klimatforskare

Erik Kjellström
Professor i klimatologi

Susanne Skyllerstedt
Utredare i sekretariatet till Nationella expertrådet för klimatanpassning

Karin Lundgren Kownacki
Utredare i sekretariatet till Nationella expertrådet för klimatanpassning

Nationella expertrådet för klimatanpassning

Ordförande

Åsa-Britt Karlsson
Klimatrådegivare
Fores

Sofie Storbjörk
Lektor och docent
Linköpings universitet

Staffan Moberg
Jurist
Svensk försäkring

Karin Ljung Björklund
Enhetschef
Folkhälsomyndigheten

Gustav Strandberg
Doktor i atmosfärsvetenskap och klimatforskare
SMHI

Mette Lindahl Olsson
Chef för enheten för arbete med naturolyckor
Myndigheten för civilt försvar

Patrik Myrelid
Strategichef
Lantmännen

Magnus Arnell
Forskare
Rise

PRIO
KLIMATANPASSNING

Nationell konferens för att sprida kunskap och utbyta erfarenheter för att fortsätta bygga ett klimatresilient Sverige.

Bild: TT

Nationell klimat- och sårbarhetsanalys för Sverige

20 Oktober 2026, Prio Klimatanpassning, Norrköping

Susanne Skyllerstedt

Sekretariatet till Nationella expertrådet för klimatanpassning

NATIONELLA EXPERTRÅDET FÖR
KLIMATANPASSNING

Syfte

- Del i rådets uppdrag att analysera klimatförändringens effekter på Sverige
- NKSA identifierar de klimateffekter på systemen, som innebär högst risk för Sverige – i ett nationellt perspektiv

Klimatförändringens påverkan på fem system

NATIONELLA EXPERTRÅDET FÖR
KLIMATANPASSNING

Påverkan från klimatrelaterade faror

Frekventa händelser

Extrema händelser

Långsiktiga trender

Transnationell påverkan

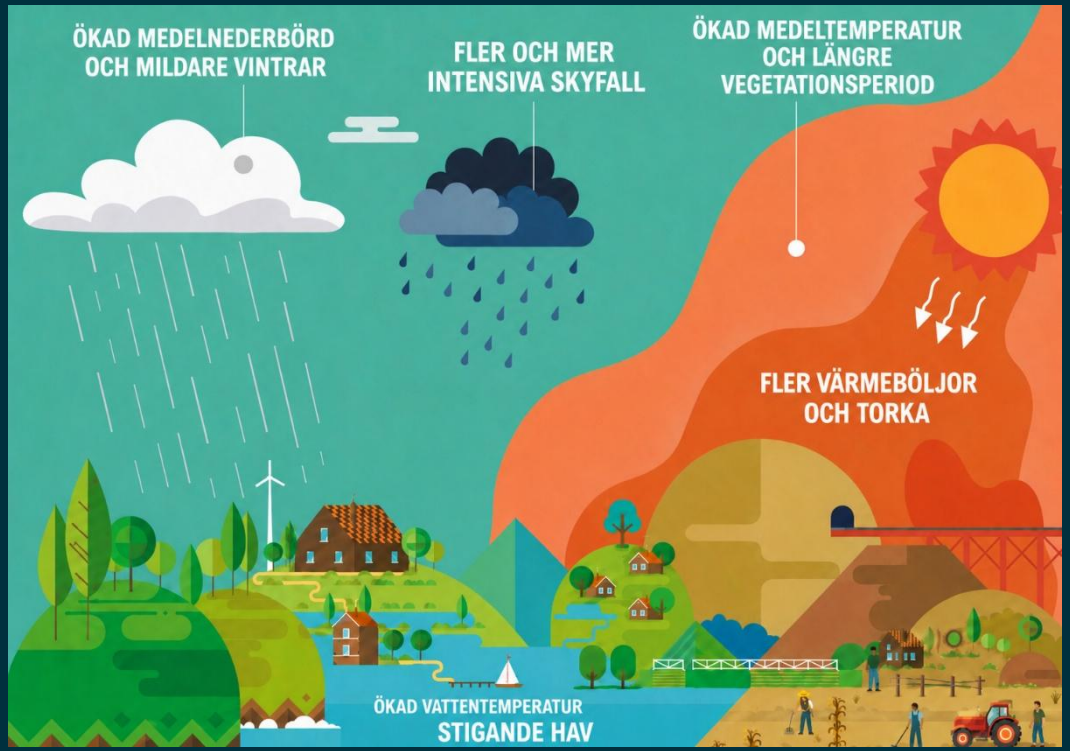

Bild anpassad från Irlands Nationella klimatriskanalys, Environmental Protection Agency, IR

Klimateffekternas risknivå

Sannolikhet

Händelsens frekvens / trendens förändring

Idag och mot seklets slut

Två klimatscenarier

×

Konsekvens

- Exponering
- Sårbarhet
- Allvarlighetsgrad

→

Begränsad	Liten	Måttlig	Allvarlig	Kritisk

Brister och behov

Anpassningsförmåga

Människors och samhällets förmåga att förebygga eller hantera höga risker

×

Genomförandegrad

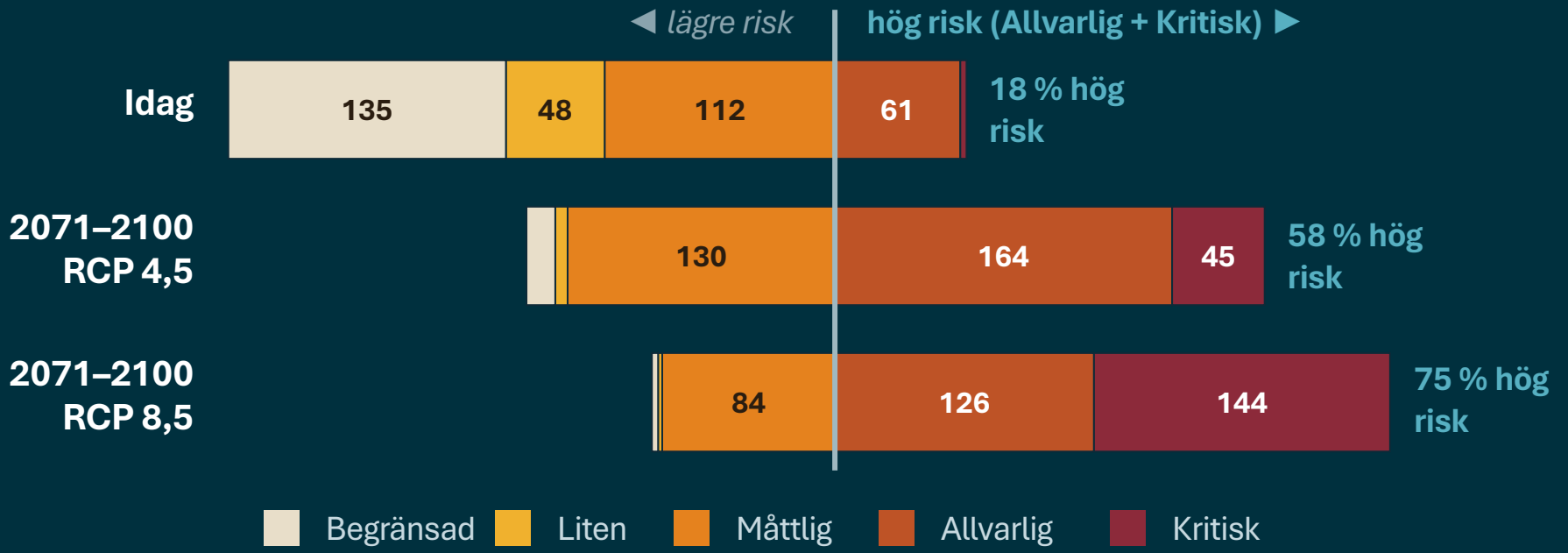
I vilken grad åtgärder genomförs för att minska risken

→

- SKAPA FÖRUTSÄTTNINGAR
- BÖRJA GENOMFÖRA
- FORTSÄTT GENOMFÖRA

Resultat

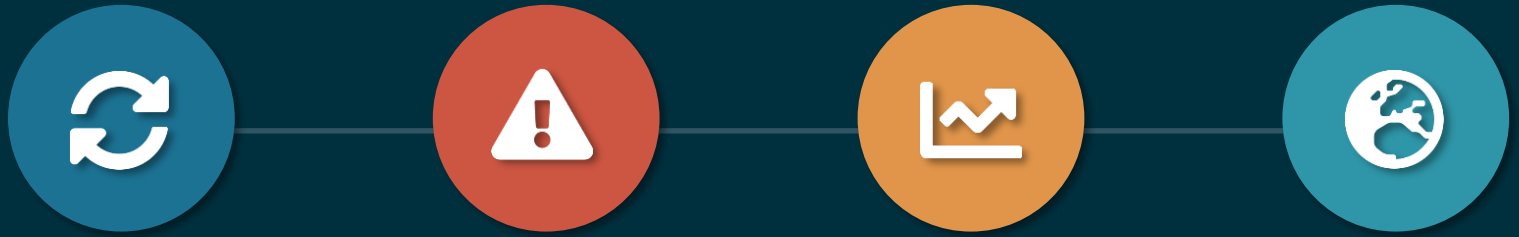
Allt högre risknivåer mot slutet av seklet

Framtida risknivåer styrs av växthusgasutsläpp och samhällets utformning som påverkar sannolikhet, exponering och sårbarhet

NATIONELLA EXPERTRÅDET FÖR KLIMATANPASSNING

Riskdrivande klimatrelaterade faror

Frekventa händelser

skyfall och efterföljande översvämning, värmeböljor, skred, torka, vegetationsbränder

Extrema händelser

Långsiktiga trender

ökad medeltemperatur och nederbörd, varmare vintrar, stigande hav

Transnationell påverkan

Genom handel och artspridning

Farorna sker inte isolerat – blir alltmer sammanfallande vilket förstärker riskerna.

Livsmedelsförsörjning	Ekosystem	Bebyggd miljö och infrastruktur	Hälsa	Näringsliv och naturresurser
• Försämrad kvalitet på odlingsmark • Försämrad vattenkvalitet • Leveransstörningar • Stängda butiker och lager	• Försämrad vattenkvalitet i sjöar och vattendrag • Övergödning • Biologisk mångafald och ekosystemtjänster	• Skador på transportinfrastruktur • Bräddning • Driftstörningar, avbrott • Störningar i elektronisk kommunikation	• Begränsad framkomlighet och tillgång till hälso-sjukvård • Sjukdomsutbrott via vatten • Oro och stress	• Produktionsbortfall • Skadade kraftverk • Skadat kulturarv • Skadade renskötselanläggningar

KAN INNEBÄRA ALLVARLIGA INDIREKTA OCH KASKADEFFEKTER

Ekonomiska

Kostnader för hantering av skador, förändrad bostads- och försäkringsmarknad, ökade livsmedelspriser.

Sociala

Ökat tryck på hälso- och sjukvård, indirekta hälsoeffekter, fördjupade sårbarheter.

Miljömässiga

Påverkan på ekosystem från föroreningsspridning.

Värmebölja

Livsmedelsförsörjning

- Minskad produktion och skördar
- Försämrad arbetsmiljö
- Sämre livsmedelssäkerhet
- Försämrad vattenkvalitet

Ekosystem

- Algblomning, skadedjur, sjukdomar
- Påverkan på biologisk mångfald

Bebyggd miljö och infrastruktur

- Driftstörningar eller effektbrist
- Skadade byggnader och kulturarv
- Minskad trafiksäkerhet

Hälsa

- Akut och kronisk hälsopåverkan
- Psykisk ohälsa
- Försämrad arbetsmiljö
- Belastad hälso- och sjukvård
- Inlärning, produktivitet

Näringsliv och naturresurser

- Minskad tillgång till skogsråvara
- Produktionsbortfall tillverkningsindustri
- Sämre vattenkvalitet
- Negativ påverkan på renskötsel

KAN INNEBÄRA ALLVARLIGA INDIREKTA OCH KASKADEFFEKTER

Ekonomiska

Ökade kostnader för rening, produktion, hälso- och sjukvård. Sänkt produktivitet. Ökade livsmedelspriser.

Sociala

Ökad belastning på hälso- och sjukvård, existerande sårbarheter fördjupas.

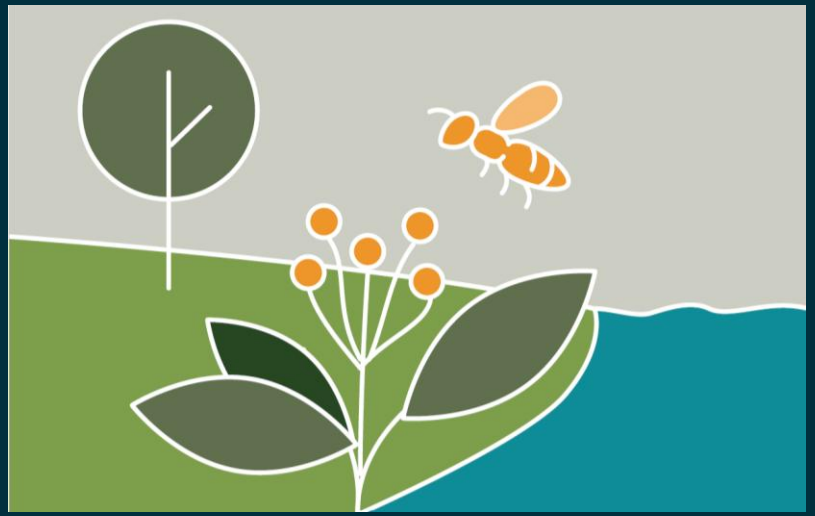

Miljömässiga

Ökad energianvändning, ökad konkurrens och tryck på vattenresurser.

Särskilt höga risker för ekosystem och sektorer som är direkt beroende av naturens tillstånd

- Mot slutet av seklet väntas påverkan på ekosystem bli särskilt omfattande.
- Vissa naturtyper är särskilt sårbara – små förändringar i klimatet kan ge stor påverkan.
- Ekosystemen är redan försvagade av annan påverkan, vilket förvärrar klimatriskerna.
- Höga risker för sektorer som är direkt beroende av naturens tillstånd.
- Höga risker för samers hälsa, kultur och näringar.

Klimatanpassningen sker inte i den takt och omfattning som krävs

- Stora skillnader mellan delsystemen.
- Finansiering, lagstiftning och otydlig ansvarsfördelning de mest återkommande hindren.
- Tekniska system där krav ställs idag bedöms till högre anpassningsförmåga och åtgärder pågår.
- Flera områden där både anpassningsförmåga och genomförande halkar efter – ekosystem, psykisk hälsa, immateriell kultur.

Dimensioner av anpassningsförmåga

NATIONELLA EXPERTRÅDET FÖR
KLIMATANPASSNING

Sammanfattning

Skyfall, värmeböljor och skred innebär allvarliga risker för Sverige idag. Långsiktiga trender som stigande hav och högre medeltemperatur leder mer sammanfallande effekter och högre risker framåt.

Ekosystem och sektorer som är beroende av stabila ekosystem kan drabbas av omfattande konsekvenser inom det här seklet.

Klimatanpassningen i Sverige utvecklas inte i samma takt som klimatriskerna ökar – med stora skillnader mellan områden.

Tack!

https://klimatanpassningsradet.se/

Uppföljning och utvärdering av det nationella arbetet med klimatanpassning

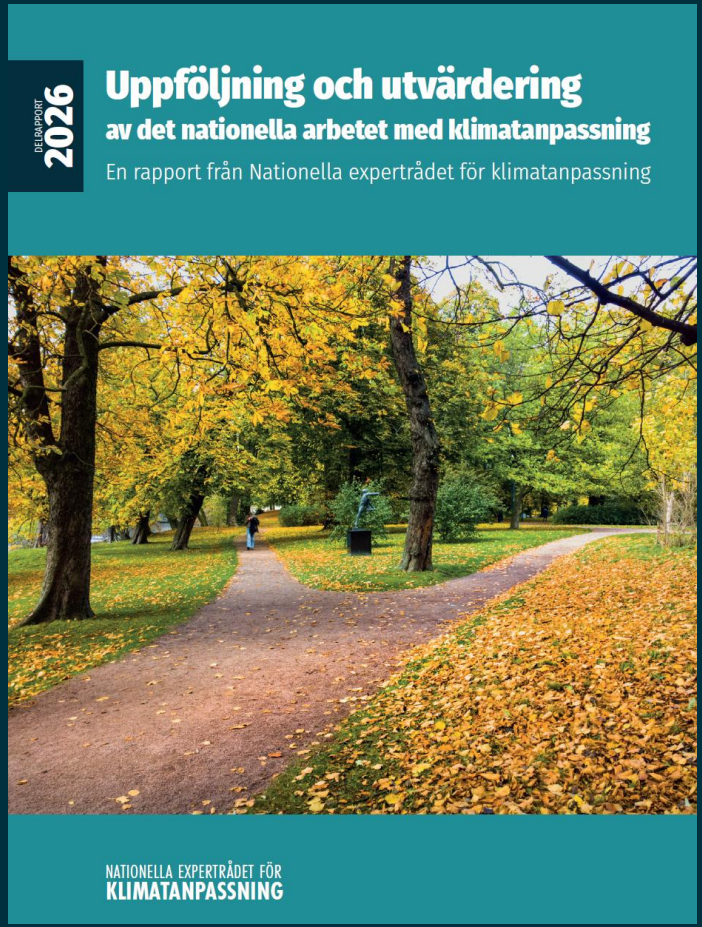
Delrapport 2

20 Oktober 2026, Prio Klimatanpassning, Norrköping

Karin Lundgren Kownacki

Sekretariatet till Nationella expertrådet för klimatanpassning

https://klimatanpassningsradet.se/

Rapportens syfte, metod och omfattning

- Att ge en uppdaterad och översiktlig bild av det pågående klimatanpassningsarbetet i Sverige.
- En uppföljning och utvärdering av:
  - regeringens intentioner och satsningar
  - olika aktörers klimatanpassningsarbete
  - ett urval övergripande frågor
- Dagens förutsättningar och rådets reflektioner.

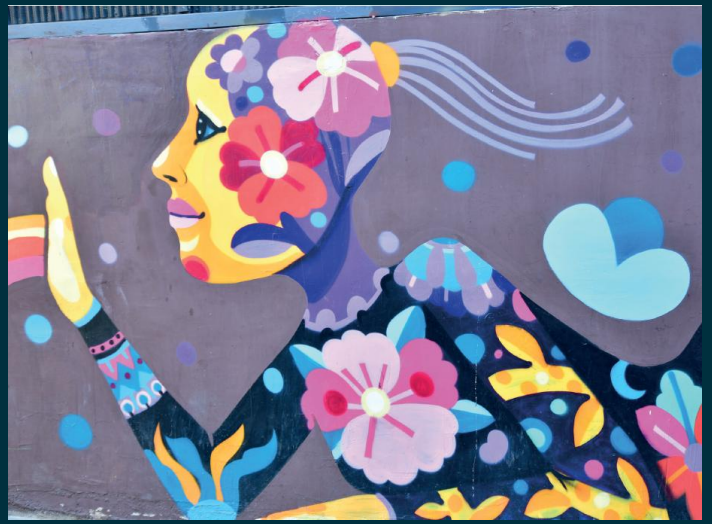

Bild: MostPhotos

Sammanfattande slutsatser

Regeringens styrning och satsningar är otillräckliga

- Statlig finansiering påverkar aktörernas agerande
- Regeringens handlingsplan innehåller få konkreta åtaganden för handling
- Klimatanpassningsperspektivet är fortfarande svagt integrerat i statliga utredningar
- OECD pekar på fragmentering, otydlig ansvarsfördelning och behov av starkare styrning

Bild: MostPhotos

Det strategiska klimatanpassningsarbetet har förbättrats hos vissa aktörer, men takten i genomförandet av åtgärder är ojämn

- Ökad strategisk mognad och en positiv förflyttning i nationella myndigheters åtgärdsarbete
- Länsstyrelsernas klimatanpassningsarbete har minskat i omfattning
- Kommunernas arbete går framåt, men små kommuner riskerar att hamna efter
- Regionernas och vissa privata aktörers arbete visar ingen tydlig förflyttning, och utvecklingen är svår att bedöma

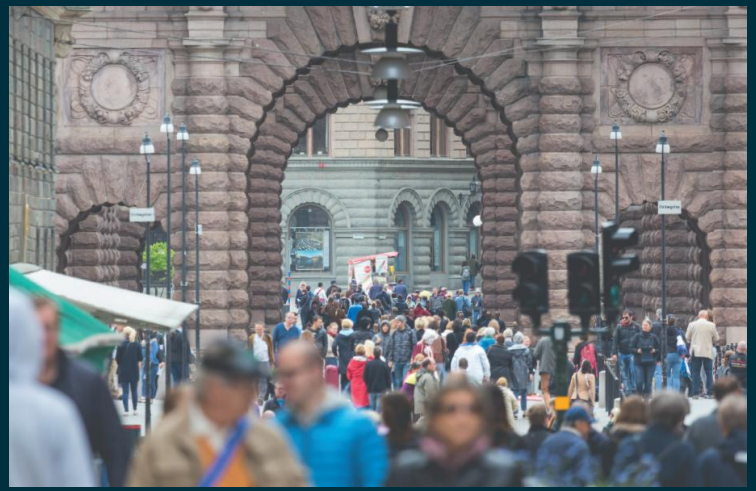

Bild: MostPhotos

Rättviseperspektiv och transnationella beroenden får ökat utrymme i klimatanpassningsarbetet, men kunskapen behöver stärkas

- Arbetet med integrering och hantering av rättvisefrågor i klimatanpassningsarbetet har påbörjats
- Transnationella beroenden har fortfarande begränsat fokus

Bild: MostPhotos

Klimatanpassningen kan stärkas genom att integreras i arbetet med krisberedskap och civilt försvar, men utvecklingen behöver följas

Bild: TT

Avsaknaden av stöd, uppföljning och gemensam målbild försvårar klimatanpassningsarbetet

- Behovet av planeringsunderlag och kapacitet att använda dem kvarstår
- Det saknas tillräckliga data och information för systematisk uppföljning och utvärdering
- Sverige saknar en gemensam målbild för ett klimatanpassat samhälle och en gemensam väg dit

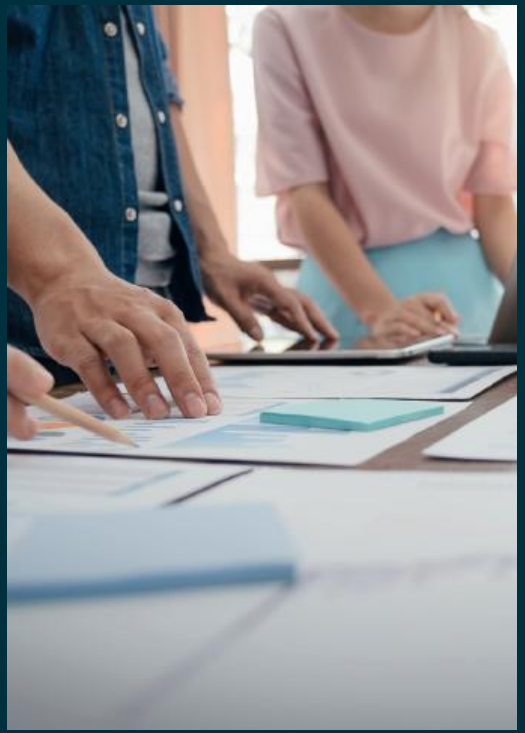

Bild: MostPhotos

Mette Lindahl Olsson
MCF

Gustav Strandberg
SMHI

Karin Ljung Björklund
Folkhälsomyndigheten

Tommy Danielsson
Sjöbo kommun

Patrik Myrelid
Lantmännen

Staffan Moberg
Svensk Försäkring

Magnus Arnell
Rise

Åsa-Britt Karlsson
Ordförande

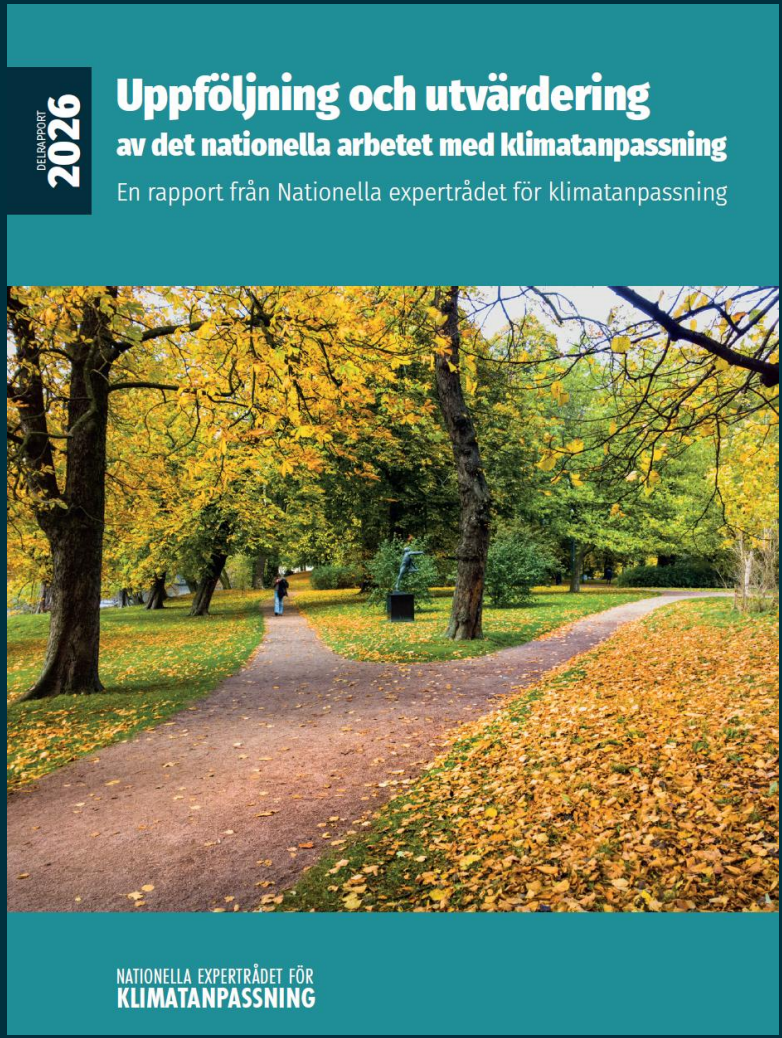
NATIONELLA EXPERTRÅDET FÖR
KLIMATANPASSNING

Sofie Storbjörk
Linköpings Universitet
Vice Ordförande

Uppföljning och utvärdering av det nationella arbetet med klimatanpassning

https://klimatanpassningsradet.se/

PRIO
KLIMATANPASSNING

SMHI

13.15 – 15.00

1A
Vingen
Inkludering i praktiken - så får vi med fler i klimatanpassningen

1B
Hemerycksalen
Hur väljer vi rätt åtgärder? Metod och verktyg för klimatanpassning

1C
Vingen
Privat-offentlig samverkan – vad krävs för att lyckas?